

Pyšelské listy

36

Zpravodaj Obecního úřadu v Pyšelicích

Červenec
2001

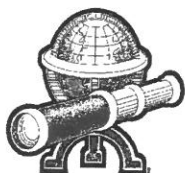
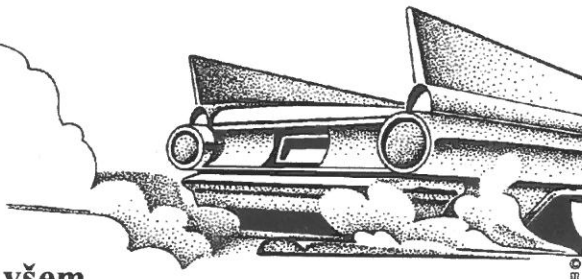
5,- Kč

Vážení čtenáři,

přejeme Vám všem
krásnou a příjemnou letní dovolenou
plnou pohody, slunce a odpočinku.

Vášim dětem přejeme báječné prázdniny,
hodně zážitků z cest, pobytů na letních
táborech a hodně nových kamarádů.
Děkujeme za přízeň a těšíme se na Vaše
další příspěvky.

Redakce.

**Tito žáci letos ukončili 9. třídu ZŠ a budou se dále připravovat na své povolání
v různých středních školách a odborných učilištích:**

Brabec Vladimír	SOU zemědělské Vlašim	kuchař-číšník
Bradáč Antonín	ISŠT Benešov, Černoletská	autoklempíř
Brož Jan	ISŠT Benešov, Černoletská	autoklempíř
Čálková Dagmar	SOŠ Praha, U Vinohrad. hřbitova	chemicko-farmac.
Doležalová Klára	SZTŠ Benešov	potravinářský
Drmelová Petra	SOŠ Benešov, Černoletská	
Frinta Ladislav	ISŠT Benešov, Černoletská	autoelektrikář
Hajdová Veronika	Gymnázium Benešov	
Hrušková Martina	SZTŠ Benešov	provoz a podnikání
Chaloupecká Eliška	SOŠ služem, Praha	veřejnoprávní činnost
Kaliášová Petra	Obchodní akademie Benešov	obchodník - obchodnice
Kosinová Pavlína	SOU Benešov	obchodní
Linhartová Alena	ČOA dr. Beneše, Praha	
Masopust Michal	SOU zemědělské, Vlašim	kuchař - číšník
Mašková Kristýna	SOU kadeřnické, Praha	kadeřnice
Podroužková Tereza	Gymnázium Benešov	
Racek Lukáš	ISŠT Benešov, Černoletská	
Rejnová Barbora	Obchodní akademie, Vlašim	
Svatošová Lenka	SOŠ Benešov, Černoletská	veřejnoprávní činnost
Štěpánek Marek	SOU dopravní, Praha-Motol	autoklempíř
Tlamicha Aleš	ISŠT Benešov, Černoletská	mechanik-elektrikář (4-letý)
Turek Martin	ISŠT Benešov, Černoletská	autoelektrikář
Vlčko Jiří	SOU stavební J.Nohy, Benešov	truhlář
Vraný Vojtěch	SpŠ Beroun	předškolní a mimoškolní vých.
Zelman Radek	SOU zemědělské, Vlašim	kuchař - číšník

Z 8. třídy vychází:

Králíček Michal SOU průmyslové, Vlašim zámečnické práce

Studovat odchází z 5. třídy:

Barvínek Jakub Gymnázium Říčany

Mateřská škola v Pyšelích

Máme za sebou zase jeden rok. Rok plný her, zábavy, smíchu, skotačení. Ale i získávání nových vědomostí, zkušeností, poznávání nového - neprozkoumaného, jako je třeba „být někde sám bez mámy“.

Naši MŠ ve školním roce 2000-2001 navštěvovalo 44 dětí.

Uplynulý školní rok jsme začali dojížděním do Benešovského plaveckého bazénu Delfin. Sem až do listopadu jezdily starší děti plavat. Prošly zde „Plaveckým výcvikem“, který nemá za cíl naučit děti plavat - ale nebát se vody, ponořit si hlavu, překonat strach z velkého množství vody. Všichni si odnesli Mokré vysvědčení a jistě zaslouženou jedničku.

Do kulturního domu v nedaleké Kamenici jezdíme skoro každý měsíc na divadlo. Zde věnují výběru divadelních představení velkou pozornost a děti pokaždé odcházejí obohaceny o velký zážitek.

Taneční mistr - pan Karel Maršálek jezdil do naší MŠ každé úterý od října 2000 do března 2001. Děti naučil mnoho nového ze světa hudby. To vše provedl společně s dětmi, na 2 tanečních besídkách, před rodiči v prostorách naší MŠ.

Nejkrásnější svátky v roce - Vánoce, jsme si užili. Mikuláš k nám zavítal v pondělí 4. prosince a Ježíšek s nadílkou o dva týdny později.

MUDr. Kalábek, praktický lékař pro dospělé

bude mít ve dnech 27. srpna až 16. září 2001 dovolenou.

Zástup: MUDr. Václav Sinkule Velké Popovice, tel.: 0204/665123

ordinace: Po, Út, Čt, Pá od 8 - 12 hodin, středa od 12 - 17 hodin.

Žádáme všechny občany, aby upravovali,
to je sekali trávu i okolo svých plotů.

Děkujeme.

Inzerce

LAKUJEME

okna - dveře - zárubně, nábytek - topné články apod.

telefon: 0607 - 507606,

nebo 0204 - 656028,

nebo 0204 - 640804

Nehtová modeláž

P-SHINE, GEL, Porcelán

Dana Čenská

tel. : 0603 - 474740

PRODEJ KRMIV A POTŘEB PRO ZVÍŘATA

ZAHÁJENÍ PRODEJE BUDE DNE 1. ČERVENCE 2001
v domě v ulici Na Košíku č.24.

Prodejní doba: pondělí až pátek 17- 21 hodin

sobota 13 - 17 hodin

neděle 10 - 17 hodin

mimo uvedenou prodejní dobu dohoda možná na

tel. 0204 647 335

Jiří Dvořák

Na Košíku 24

Pyšely

Koupím chatku

s menším pozemkem,

voda, elektřina

v Pyšelích a okolí

tel.: 0606/ 729585

Sport

KOPANÁ

SK Pyšely A I.B - SK D

27.5. Hvozdnice - Pyšely

4 : 1

Páša

2.6. Pyšely - Jílové

3 : 2

Burcev, Páša, Brejla

10.6. Maršovice - Pyšely

4 : 2

Hrachovský, Brejla

16.6. Pyšely - Rožmitál

1 : 4

Maršoun

24.6. Chotýšany - Pyšely

3 : 5

V.Kulhavý, Brejla, Maršoun 3x

SK Pyšely dorost I.A -SKD

27.5. Neveklov - Pyšely

1 : 2

Chomát, Hofinger

3.6. Pyšely - Zruč n. Sáz.

8 : 2

Hofinger 5x, Chomát, Frinta, Polák

9.6. U.Janovice -Pyšely

0 : 0

17.6. Pyšely - Struhařov

0 : 1

23.6. Bečváry - Pyšely

1 : 2

Hofinger, L. Slavík

Petra Váchová, bytem Zaječice 71

& **Richard Peška**, bytem Chvalova 5, Praha 3

oznamují,

že dne **13. července 2001**

jim končí prosté „já“ a začíná krásné „my“

*Novomanželům přejeme do jejich společného života
to nejlepší, hodně štěstí, zdraví a pohody.*

Škola a školka

Po bílé zimě přišly jarní měsíce. První březnové pondělí strávily děti malováním barvou na hrnečky za dohledu dvou výtvarnic.

A koncem dubna mohly děti ukázat svým nejbližším, že umí zpívat, tančit, recitovat a hrát divadlo a to při Jarní besídce.

Výlet do ZOO v Praze jsme naplánovali na konec května. Stejně tak posezení u ohničku a oslavu Dne dětí.

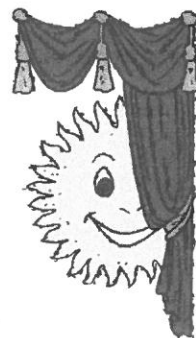
19 dětí z naší MŠ odchází. Od září již budou ráno chodit jiným směrem - do školy. Přejeme jim hodně úspěchů. Na ty nové, které k nám přijdou, se těšíme opět po prázdninách.

Hlona Kryžánková, ředitelka

Děti se měly čím chlubit

Již tradiční školní Akademií se rozloučily děti s právě uplynulým, školním rokem. Jejich nápaditá, veselá, vtipná vystoupení potěšila stovky diváků, zejména rodičů, prarodičů, sourozenců, kteří se přišli do sokolovny potěšit. Děkujeme všem učitelům, kteří tuto Akademií připravili, děkujeme našim školákům a přejeme všem krásné prázdniny, hodně sluníčka, pohody a nových zážitků.

Omluvenky aneb „pane doktore, ještě razítko“

Poslední dobou se množí případy, kdy se do ordinace dětského lékaře v Pyšelicích dostaví se závažnými zdravotními stesky samotný žák nebo učen bez doprovodu rodiče. Mnohdy následně žádá i zápis do omluvného listu se zdůvodněním své nepřítomnosti ...

Upozorňuji! Nepřítomnost žáka ve škole musí omluvit právní zástupce žáka, tedy nikdo jiný než-li rodič. Lékař nemůže omlouvat absenci ve škole, ale může poskytnout doporučení pro úlevy, např. při tělesné výchově. Jen v odůvodněných případech může škola požadovat od lékaře potvrzení o nemoci žáka či jiný úřední doklad potvrzující důvod jeho nepřítomnosti (dle vyhlášky č. 291/1991 Sb., § 3, Docházka do školy).

Rodič by měl postupovat dle této vyhlášky v případě onemocnění dítěte takto: - pokud je dítě školou povinné nemocno, musí být do tří dnů třídnímu učiteli nebo mistrovi dodána omluvenka s podpisem rodiče. V případě, že je potřeba vyhledat lékaře z důvodu ošetření anebo vyšetření dítěte, pak jeho zákonný zástupce musí být vyšetření přítomen, vyslechnout doporučení a případně převzít recept. Stejně tak datum opětovného návratu do školy svým podpisem stvrzuje do omluvného listu rodič.

MUDr. Pavel Biskup
praktický lékař pro děti a dorost Pyšely 137

Maminky, babičky a rodiče - POZOR !!! Snižte riziko náhlého úmrtí kojence !

Co to je ?

Je to nečekané úmrtí zdánlivě zcela zdravého kojence, obvykle ve spánku. Nejčastěji se objevuje u dětí ve věku mezi 2. - 4. měsícem.

Současné výzkumy ukazují, že syndrom je častější u kojenců, kteří spí na bříšku. Kojenec má být ke spánku uložen buď na záda, nebo na bok, se spodní rukou nataženou vpřed tak, aby zabránila převalení dítěte na bříško. Kojenci mají být udržováni v teple, ale nesmějí se přehřívat. Teplotu v místnosti, kde spí kojenec udržujte takovou, aby i Vám byla příjemná. Kojte co nejdéle ! Mateřské mléko zajišťuje svým složením veškeré potřebné živiny a další účinné látky. Kojením snižujete pravděpodobnost rozvoje infekčních onemocnění.

U kojených dětí je výskyt syndromu náhlého úmrtí kojenců nižší !!!

Zajistěte svému dítěti prostředí bez kouře! Rozsáhlé studie jednoznačně prokázaly, že kojenci matek - kuřáček jsou vystaveny mnohem vyššímu riziku syndromu náhlého úmrtí !

Na další podrobnosti se můžete zeptat svého praktického lékaře pro děti a dorost.

MUDr. Pavel Biskup

praktický lékař pro děti a dorost, Pyšely 137

tel.: 647 431

Kultura

Pozvánka na výstavu

V těchto dnech probíhá v Židovském muzeu v Praze, U Staré školy ve Španělské synagoze výstava **Roberta Guttmanna**.

Robert Guttmann, příslušník Kafkovy generace, jehož rodina žila v Pyšelicích a on sám zde měl domovské právo, ve výtvarném umění a sionistickém hnutí zanechal nesmazatelnou stopu. Patřil do generace bohémů, jehož figurka byla známá v pražském uměleckém světě. Vyrážel na dálkové pochody po Evropě a Podkarpatské Rusi. Jeho obrazy lze rozdělit do dvou hlavních kategorií malování na zakázku - autoportréty, karikatury a žánrové výjevy z pražských kaváren a trhů. Nejznámější jsou obrazy z židovského prostředí. Jeho nekonvenční, nezařaditelné, znepokojující dílo stojí za zhlédnutí. Životní cestu R. Guttmanna ukončil první transport do Lodže, kde 14. března 1942 umírá.

Výstava v Židovském muzeu v Praze, U Staré školy ve Španělské synagoze je otevřena do 19. srpna 2001 každý den kromě soboty od 9 do 18 hodin. Vstup do galerie je ze zadní strany budovy. Telefon: 02/21711511.

K O S

Kulturní centrum Kamenice připravuje:

1. září 2001 zájezd do Českého Krumlova do přírodního divadla na činohru Tři mušketýři. Odjezd v 7,20 hodin, dopoledne prohlídka historického města s průvodcem, odpoledne možnost prohlídky zámku, muzea... , večer ve 20,30 hodin začátek divadelního představení.

Cena zájezdu včetně vstupenky cca 650,- Kč.

Dne 18. září v 19,30 hodin

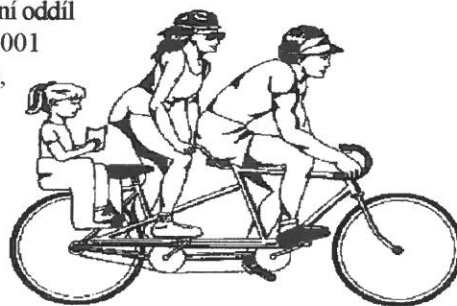
„Tady končí sranda...“ - **J.A.Náhlovský a J.Mladý** - scénky, vyprávění a písničky v pořadu komické dvojice, *vstupné 250,- Kč.*

Dne 17. října od 19,30 hodin **koncert Richarda Müllera**. *Vstupné 250,- Kč.*
Zájemci o výše uvedená představení se přihlásí na OÚ Pyšely - p. Soprová.

TOUR DE PUTIC

Tak se nazýval klasický cyklistický dostih jarní přírodou, který připravil sportovní oddíl Borová Lhota pod vedením Ládi Platila. Na tuto akci, která se uskutečnila 2. června 2001 bylo připraveno hodně účastníků z Borové Lhoty, Poříčí i Nespek, ovšem počasí nepřálo, přišlo a tak se na startu sešli jen ti „skalní“, cyklisté, kteří vyrazili na zajímavou trať. Vyjelo se od hospody „Na Mlýně“ v Městečku směrem na Poříčí, Vidlákovou Lhotu, Týnec n.S., Krhanice, Vlčí jámy, Zbořený Kostelec a Nespeky. Aby tato jízda nebyla jen tak obyčejná, byl stanoven i ráz oblečení ve stylu „Oblíbené zaměstnání popř. oblíbená činnost“. Takže jste na kole mohli vidět Marcelu co by sličnou policistku jak vystřiženou z Policejní akademie dokonce i s pouty za pasem. Další strážník - policajt Láďa i když jel na kole, tak stačil ještě řídit dopravu. Pojízdnou ordinaci měl zase pan Doktor Gynekolog a odvážná školačka Hanička měla kromě školní brašny, pravítka i žákovskou knížku. O další veselou náladu se postaral Muzikant, který krásně zpíval i hrál na kytaru (ovšem když slezl z kola). Na startu každý obdržel průkazku, kterou si na označených bodech nechal orazítkovat. Tour de putic se dá vykládat jak putování, tak i jízdou od putiky k putice. No dalo se stihnout obojí. Na závěr se provedlo vyhodnocení a vzhledem k deštivému počasí vyhráli vlastně všichni.

Bohumila Nádoorníková

Ochotníci v Pyšelích

V naší obci žije ještě dost pamětníků a přímých účastníků ochotnických divadelních představení v Pyšelích. Před rokem 1900 působil zde ochotnický spolek „Havlíček“, jak vzpomíná na tyto časy kronikář František Vondráček v kronice z roku 1902. „Na počátku dvacátého století se společenský život utěšeně v naší obci rozvíjet počal. Při besedě „Havlíček“ zařízení ochotnické divadlo, které jak účinkujícím, tak obecnstvu mnoho ušlechtilé zábavy skýtalo, dobročinným a kulturním účelům pak, zdrojem příjmů bylo. Též humánní účely na sta korun z divadla a jiných zábav besedou pořádaných obdržely. Časté vědecké přednášky, besední večírky v tu dobu nebyly žádnou vzácností a mladším i starším občanům obojího pohlaví ušlechtilou zábavu poskytovaly.

Bohužel, že v roce 1907 vše to vzalo za své. Jako vždy, našli se lidé, kterým toto zařízení, kterému účinkující přinášeli hmotné i mravní oběti, bylo trnem v oku a všemožně se činili, až se jim to podařilo! Karban a pitky jsou jim milejší a zdají se jim též ušlechtilější...

Poznámka: V roce 1910 ochotnické divadlo obnoveno k radosti, pokroku a ušlechtilé zábavy milujících. V roce 1902 bylo sehráno několik divadelních představení a výtěžek byl věnován na úpravu parku kolem kostela, kde byl dříve hřbitov. V době první světové války byla činnost ochotnických spolků zastavena. Tolik kronikář pan František Vondráček.

Po válce se obnovuje činnost divadelních ochotnických spolků. Už v roce 1912 byla založena tělocvičná jednota „Sokol“. Ochotnický spolek při Sokole, dokud nebyla postavena sokolovna, hrál představení v hospodě „Na Radnici“. Zde také sehrávala svá představení Sdružení katolické mládeže, jejich ochotnický spolek se jmenoval „Orel“. Sbor dobrovolných hasičů měl také svůj divadelní spolek, svá divadelní představení hráli v hospodě u Jenšovských.

Když byla postavena sokolovna v roce 1929 hrála se představení sokolské jednoty, zde v sokolovně.

Bylo to neuvěřitelné množství her od autorů našich i cizích. Pan Miroslav Dauth poskytl pro naše muzeum k okopírování asi dvacet originálních plakátů z doby od roku 1921 do roku 1930. Otec pana Dautha byl režisérem těchto her, které se odehrály v Sokolovně. Některé lokality byly na repertoáru Sokolů: Revizor, Tvrdohlavá žena, Závěť, U Bílého koníčka, Kolébka, Lucerna, Paličova dcera, Na letním bytě, Pan Johannes, Strakonický dudák, Za života do nebe, Její systém, Kouzelné střevíce, Gazdina roba, Přes padesát, Liják, Vojnarka, Jiřkovy housle, Emigrant, Vina, Terna

V divadle v přírodě: Jan Výrava, Lešetinský kovář, Naši furianti.

Herci ochotníci, kteří jsou napsáni na plakátech:

Ant. Rádl, Václav Boček, A. Novák, M. Šimerová, A. Jišová, J. Suchanová, V. Drnec, A. Pantáková Alf. Vlk, Feiferlová, Krucký Jos., Bouša Fr., V. Kačírek, Dlabal Ivo, Papírníková Ludmila, Josef Bejlek, Em. Micková, Lud. Pařízková, E. Sejková, J. Vodrážka, Jar. Bárta, Fr. Pařízek, R. Chrobok, J. Hrdličková, Em. Třísková, Věra Dlabalová, Božena Pařízková, Mária Jeřábková, M. Hnátková, V. Šebek, A. Hruška, G. Wolf, A. Vykoukalová, R. Kratochvíl, J. Procházka, Karel Pařízek, Fr. Strnad, Fr. Smutný, Jos. Pařízek, J. Páša, Fr. Heřman, M. Kocourková, B. Kratochvilová, F. Vondráčková, Fr. Urbánek, Jan Brůna, Em. Brabec, Josef Podroužek.

Po druhé světové válce se začalo v Pyšelích opět hrát ochotnické divadlo. U Jenšovských v hospodě se hrálo ještě do r. 1955.

Paní Jiřina Pařízková vzpomíná, jak zde hrála ve hře Paní Marjánka matka pluku hlavní úlohu. Dále se tu hrály: Princezna Pampeliška, M.D. Rettigová, Ženitba, Na potoce za mlýnicí, Buď a nebo, Oblaka, Brandejovští dragouni, Lucerna atd. ...

Byly to krásné a veselé časy v Pyšelích, jak na tuto dobu vzpomíná paní Helenka Pilátová, další z účastnic na těchto představeních. Pan doktor Vladimír Rádl a pan Josef Procházka napsali o této době každý samostatný článek.

Zdena Srnská

Pozn: Originály, fotografie z ochotnických představení jsou uloženy v muzeu v Pyšelích. Muzeum je opět otevřeno pro veřejnost po delší přestávce v obvyklých časech a dnech.

snáší vysoké teploty vzduchu a hůře se vyrovnává s nízkými teplotami. Nesrovnatelně větší a přesnější pozornost věnuje celé této problematice MUDr. Jiří Matoušek, CSc., v knize „Počasí, podnebí a člověk“ (zdravotnické vydavatelství AVICENUM, 1988). Ponechme už stranou teorie a věnujme se praktičtějším záležitostem.

Teplota vzduchu (tzn. okolního prostředí) rovněž úzce souvisí s vykonností organismu. Při jejím zvýšení např. z 20 na 24 °C klesne jeho fyzická vykonnost asi o 15 %. Pro středně těžkou zátěž je optimální teplota vzduchu v rozmezí 15 až 17 °C. Hodnocení duševní vykonnosti je silně poznamenáváno individualitou člověka. U aklimatizovaných jedinců se zhoršuje při zvýšení teploty v místnosti (interiéru) z 30 na 35 °C, zatímco u neaklimatizovaných

již při teplotě přesahující 25 °C. Přehled o optimálních teplotách v různých interiérech podává tabulka 1.

Tabulka 1

Druh místnosti (interiéru)	Teplota v °C
Obytné místnosti (obývací pokoj, ložnice, kuchyně)	18 až 20
Předsíň	15
Koupelna	22
Obchod, kancelář, restaurace	18 až 20
Schodiště, chodba	15
Školní učebna	18 až 20
Lékařská vyšetřovna	24
Sál pro gymnastiku apod.	15

Pro tepelné hospodaření lidského těla má velký význam obsah vlhkost vzduchu. Na stupni jeho nasycení vodní parou totiž závisí odpařování potu s povrchu těla. Potíže zejména nastávají při teplotě vzduchu nad 15 °C a relativní vlhkosti vzduchu přesahující 80 %. V suchém vzduchu se množství odpařovaného potu (vody) zvětšuje až čtyřnásobně v porovnání s pobytem ve vlhkém vzduchu při stejné teplotě vzduchu. Např. při relativní vlhkosti 20 % dochází k pocení při teplotě vzduchu 38 °C, kdežto při relativní vlhkosti 60 % je tomu již při teplotě vzduchu 25 °C.

Za mrazu a vyšší relativní vlhkosti vzrůstá nebezpečí prochazení v porovnání s jinými meteorologickými podmínkami. Prudké kolísání teploty vzduchu společně s jeho zvýšenou vlhkostí podporuje vznik chorob z nachlazení, jakož i výskyt chřipkových a jiných respiračních onemocnění.

U velmi vlhkého vzduchu je relativní vlhkost 85 % a vyšší, středně vlhkého 75 až 85 %, středně suchého mezi 50 až 75 % a suchého pod 50 %. Suchý vzduch odnímá sliznicím dýchacích cest vlhkost a působí dráždivě. Ve vlhkém ovzduší je nosní sliznice více prokrvená a zduřená, v suchém vzduchu je rovná a hladká. Velmi těžce se snáší vlhký a zároveň teplý vzduch. Teplota a vlhkost vzduchu patří mezi faktory, které do značné míry určují teplotní pohodu člověka. Nejpráhodnější pro člověka je teplota vzduchu 17,8 °C a to při bezvětří a velmi vlhkém vzduchu. Optimální závislost mezi teplotou a vlhkostí vzduchu vyjadřuje tabulka 2 (hodnoty relativních vlhkostí se vztahují pouze k místnostem).

Tabulka 2

Roční období	Teplota vzduchu v °C		Relativní vlhkost vzduchu v %	
	venkovní	interiéru	dolní hranice	horní hranice
Zima	méně než 0	20	více než 40	méně než 60
	méně než 20	22	43	55
Léto	20	22	43	50
	23	23	41	49
	30	24	30	48
	více než 30	26	35	45

Zbývá mi říci ještě několik slov o vlivu proudění vzduchu, které mechanicky působí na kůži a ovlivňuje tak teplotní stav organismu. Zvláště je výrazný při nárazovitém větru. Ztráty tepla podstatně snižují izolační vrstvy prádla a ošacení. Z vlastní zkušenosti jistě víte, že při stejné teplotě a vlhkosti vzduchu se vnímá klidné ovzduší jako relativně teplejší oproti prostředí, v němž je vzduch v pohybu. Pokud se vyskytují vyšší rychlosti větru a nižší relativní vlhkosti, pak lidský organismus uspokojivě snáší i vyšší teploty. Jestliže však i za těchto podmínek přesáhnou 30 °C, může docházet k úpalům a úžehům vlivem zvýšeného příjmu tepla za intenzivního slunečního záření. Naproti tomu již při teplotách nižších než 8 °C, současně vyšších hodnotách relativní vlhkosti vzduchu a nijak silném vzdušném proudění, se začíná zvyšovat pocit chladu (v důsledku kondenzace vodní páry v oděvu se zvětšuje jeho tepelná vodivost a tím i ztráty tepla).

Vztah mezi člověkem a prostředím charakterizují, přes veškeré jeho složitosti a dalo by se říci i záludnosti, dva protikladné procesy. Především je to pružnost, s níž reagují některé funkce organismu i na malé změny okolního prostředí. A za druhé se to týká stability, která i za velmi proměnlivých nebo náročně extrémních podmínek za jistých předpokladů dokáže udržet původní stav organismu. Překvapivě proto není rozhodující, zda jsme nuceni snášet vysoké či nízké teploty. Bioklimatologové se domnívají, že vpravdě nepříznivě působí horizontální výměny vzduchových hmot spojené s přechody atmosférických front, to za prvé, a za druhé uspořádané (konvekce) a neuspořádané (turbulence) vertikální pohyby vzduchu. Zcela na závěr tohoto příspěvku by bylo myslím vhodné, abych v té nejobecnější poloze shrnul :

- **druhy počasí vyvolávající zdravotní obtíže.** Jsou jimi příliš rychlý vzestup teplot, příliš vysoká teplota vzduchu pro dané roční období, zvýšení vlhkosti vzduchu proti předchozímu dni, jen malý rozdíl mezi nočním minimem a denní maximem teploty vzduchu a množství oblačnosti, zakrývající téměř nebo zcela oblohu;

- **druhy počasí působící příznivě.** Náleží mezi ně ustálená teplota a vlhkost vzduchu, relativní chladno v jarním a letním období, celoročně nižší průměrná teplota, celodenní kolísání teplot v normálním režimu (bez extrémních výkyvů) a existence slunečního svitu.

Uváděné problematice chtěl bych se věnovat v dalších příspěvcích do Pyšelských listů. Možná vás bude zajímat, že se jí obšírně a přehledně věnuje A. Hessmann - Kosarisová v knize „Žít podle počasí“ (vydavatelství Knižní klub, 1997).

vstupních dat autoři v nich použili statistické analýzy pozorovacích řad (včetně distančních pozorování z meteorologických družic) za období 1961 - 1990 (pro naši lokalitu jsou údaje o teplotě a srážkách uvaženy v 3. a 5. kapitole tohoto miniseriálu). V rámci NKP byl z nich přijat ten, který vykazoval nejlepší shodu s plošným rozložením průměrných teplot a tlaku vzduchu, jakož i denních úhrnů srážek na území ČR. Scénáře ročních a sezónních změn teploty (odhad získáme připočítáním tabulkových oprav na teplotu vzduchu k dlouhodobým průměrům) a srážek (odhad získáme vynásobením dlouhodobých průměrů koeficientem k) jsou shrnuty v následujících dvou tabulkách :

Scénář ročních změn teploty vzduchu ($^{\circ}\text{C}$) srážek (koeficient k)

Časové horizonty	rok 2010	rok 2030	rok 2075
Odhad změn teploty	0,72 $^{\circ}\text{C}$	1,44 $^{\circ}\text{C}$	3,10 $^{\circ}\text{C}$
Odhad změn srážek	k = 1,016	k = 1,033	k = 1,07

Scénář sezónních změn teploty vzduchu ($^{\circ}\text{C}$) a srážek (koeficient k)

Čas.horiz.	rok 2010		rok 2030		rok 2075	
Met. prvek	teplota	srážky	teplota	srážky	teplota	srážky
Jaro	0,65	1,002	1,30	1,005	2,76	1,01
Léto	0,71	0,979	1,41	0,958	3,00	0,91
Podzim	0,76	1,024	1,53	1,047	3,25	1,10
Zima	0,76	1,080	1,53	1,160	3,25	1,34

Poznámky : 1. Jaro zahrnuje měsíce březen až květen, léto červen až srpen, podzim září až listopad a zima prosinec až únor.
2. K ročním a měsíčním průměrům teploty (resp. sezónním, což je aritmetický průměr z hodnot třech měsíců příslušné sezóny) za období 1961 - 1990 se údaje ze scénáře k nim připočítávají a průměrné úhrny srážek se příslušným koeficientem vynásobují (pozor na desetinou čárku). Např. roční průměrná teplota pro Pyšely za období 1961 - 1990 je 7,7 $^{\circ}\text{C}$, k ní se pro časový horizont roku 2010 přičte 0,72 $^{\circ}\text{C}$ a výsledný odhad činí 8,4 $^{\circ}\text{C}$. Naproti tomu u srážek vynásobíme jejich průměrný roční úhrn za stejné období, tzn 569 mm, koeficientem 1,016 a získáme tak hodnotu odhadu pro rok 2010 ve výši 578 mm.

Podle jiných informačních zdrojů se předpokládá, že důsledky globálního oteplování jakékoli intenzity především budou postiženy oblasti severně 60 $^{\circ}$ (srážky) a jižně 30 $^{\circ}$ (sucho) severních a jižních zeměpisných šířek. Budiž nám pochybnou útěchou, že území ČR spadá do mírného podnebního pásma několika stupni západní zeměpisné délky ležících podél 50 $^{\circ}$ severní zeměpisné šířky. Na tomto konstatování miniseriál o počasí končím.

Jsem rád, že mně redakce Pyšelských listů umožnila, abych se vám na chvíli stal průvodcem neopakovatelným třistaletým obdobím meteorologické pohody a nepohody, které od roku 1770 do roku 2075 prožili, prožívají a věřme, že šťastně prožijí obyvatelé Pyšel. Zaječíc a Kovářovic.

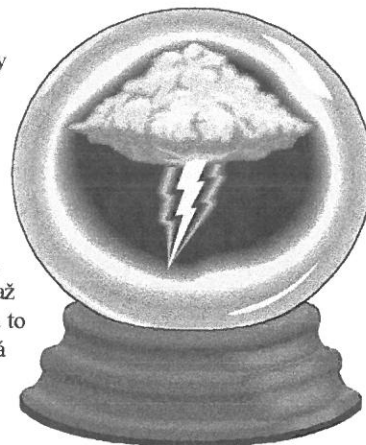
Zcela závěrem si dovoluji poděkovat váženým čtenářům Pyšelských listů za shovívavost s nezávazným povídáním a popřát jim, aby mrzlo, když mrznout má a aby počasí respektovalo termíny agronomických lhůt, školních prázdnin a dovolených. Pokud se rozhodne k neblahým výstřelkům, pak ať vkládá do jejich projevu více citu. Nevím jak jinde, ale v naší lokalitě si to zasloužíme.

RNDr. Miroslav Zeman

Žít s počasím aneb Termoregulace mezi lidským organismem a okolním prostředím (2. pokračování)

Nejpodstatnější část životního prostředí člověka tvoří okolní prostředí a v něm působící vlivy teploty, vlhkosti a proudění vzduchu na jeho teplokrevní mechanismus, jehož tělesná teplota se za normálních podmínek pohybuje mezi 36 až 37 $^{\circ}\text{C}$. Vzájemný kontakt mezi nimi zprostředkovává kožní kryt (kůže). Tvoří teplotní a vodní bariéru organismu a sehrává významnou úlohu v udržování rovnovážného teplotního stavu mezi tvorbou (svalová činnost, látková výměna), a ztrátou (výdej okolnímu prostředí) tepla v procesu jeho výměny mezi lidským organismem a ovzduším. Soubor popisovaných mechanismů souvisí s termoregulací.

Teplota kůže se měří speciálním (kožním) teploměrem na různých místech povrchu těla s přihlédnutím k tomu, pro jakou jeho část zjišťované hodnoty platí. S teplotou okolí úměrně stoupá až do 35 až 36 $^{\circ}\text{C}$. Jestliže překročí teplota vzduchu teplotu kůže, pak se kožní teplota dále již nemění a to v důsledku intenzivnějšího vylučování potu, při jehož odpařování je odebírána pokožce nadbytečná teplota (na teplotních ztrátách se podílí pocení 85 až 90 %, zbytek souvisí s funkcí dýchacích cest). Naopak jakékoli ochlazování kůže je vždy spojeno s úměrným ochlazováním hlubších partií tkáně pod kůží. Pokud uvažovaná teplota poklesne pod tzv. toleranční mez, zvýšený odbýt tepla pokračuje i nadále a má za následek prochlazování. Za dolní kritickou teplotu se obecně považuje teplotní

hranice vnějšího prostředí, pod kterou již organismus nedovede udržet teplotního rovnováhu a také stálou teplotu orgánů hlavně vnitřního prostoru hlavy a trupu. Naproti tomu se jako horní kritická teplota označuje taková teplota prostředí, nad kterou již nelze zabránit trvalému vzestupu tělesné teploty, což vyvolává přehřátí lidského organismu. Rozdíl mezi těmito kritickými teplotami vymezuje šíři termoregulace, která z praktického pohledu rovněž závisí na konstituci (souhrn tělesných a duševních vlastností) jedince. Např. pyknický typ, holedbající se zavalitou postavou (malý povrch těla a malá plocha na odpařování), je relativně příznivý pro nízkou venkovní teplotu a poměrně nepříhodný pro vysoké teploty vzduchu. Pozice na opačném břehu přísluší astenickému typu a jeho štíhlé postavě (velký povrch těla a velká plocha pro odpařování), jenž vcelku příznivě

Písemných dokladů o této osvětové činnosti je velmi málo. Paměť také slábne po uplynutí mnoha desetiletí, kdy venkovské divadlo zde bylo živou součástí života.

Z vyprávění otce, který byl nadšeným ochotníkem vím, že před I. světovou válkou se scházela hrstka pyšelských občanů v bytě obvodního lékaře MUDr. A. Dlabala a nacvičovala krátké scény divadelní a potom je hrála bez účasti veřejnosti. Na jiných schůzkách četli krásnou literaturu zvl. ruské klasiky (Turgeněva, Dostojevského, Tolstého aj., jak vycházely knihy v nakladatelství Otto). Když pak byl v Pyšelicích založen SOKOL, přenesla se divadelní činnost sem.

Z fotografií je patrné, že v přírodním prostředí „Zátiší“ se 13.8.1922 hrála výpravná hra Jan Výrava, jejíž součástí byli i herci na koních. Na téže místě se hrál Lešetínský kovář. Tuto hru jsem viděl jako chlapec a dosud mi zní, jak za zvuku zvonu tehdy nad lesy zněla píseň Zasvit' mi ty slunko zlaté... Snad poslední provedení v přírodě byla hra o trampském životě (viz bratr J. Procházka). Prostředí v Zátiší bylo velmi vhodné: na jedné straně mírný luční svah pod lesem sloužil jako hlediště a na protější straně téměř plochá louka byla jevištěm. Uprostřed (jako rampa) byl malý rybníček, z něhož vytékal potok.

Pod střešou v Sokolovně se hrálo i několikrát do roka, ale utkvělo mně jen pár her. K oslavám 81. narozenin presidenta Masaryka nacvičili hru Psohlavci podle románu A. Jirásky, kterou upravil A. Fencel. Na zachované fotografii vidíme pyšelské herce v historických kostýmech. Bylo jich ke třiceti včetně Kozinových dětí, které jsme s kamarády tehdy představovali. Podobnou úlohu nám svěřili ve hře bratří Mrštíků Maryša. Maryšu a Francka hráli manželé (Musilovi ?) z Chocerad, ostatní byli z Pyšel. Třetí dětské úlohy jsme měli v Tylově Strakonickém dudáku. Tyto tři hry se uskutečnily kolem roku 1930. Ostatní hry se ztrácí v nedohledném zapomnění.

Nedlouho před tragédií Mnichova byl v Pyšelicích uspořádán Den brannosti. Účastnili se ho zástupci státu, zástupci Jugoslávie a Rumunska, vojenští vysocí činitelé. Scény obrany a útoku se odehrávaly na fotbalovém hřišti v provedení pěšího vojska a fingovaným náletem letadla.

V Pyšelicích se také v Sokolovně hrály operety. Na tý louce zelený, U sv. Antoníčka, Perly panny Serafinky a ještě asi jiné. Obsazení bylo místní a také i doprovodný orchestr. Vliv na provozování těchto her měl jejich skladatel (jméno ?), který mládí prožil v Pyšelicích. V jedné operetě se zpívalo: „Já bych šel pěšky třeba do Pyšel, jen kdybych uslyšel, že mě máte ráda...“.

V roce 1939 o dožínkách se konal průvod v národních krojích ulicemi a na sokolském hřišti se pak tančila česká beseda.

Benešovští ochotníci přijeli hrát do pyšelské Sokolovny hru Jaroslava Kvapila Princezna Pampeliška (1941 ?). Kulisy maloval Vl. Antušek benešovský malíř. Když Němci rozpustili Sokol, hráli jsme na hasičské půdě u Jenšovských v hospodě. V srpnu 2x P. Vandenbergha, Hoši, dívky a psi. Hru jsme tehdy odkoukali v Národním divadle, ale jako mládí jsme představovali sami sebe. Brzo potom jsme hráli aktovky J. Nerudy Trojúhelník. Třetí hra byly Mraky na nebesích J. Faltuse o vynálezcí hromosvodu Prokopu Divišovi. Na pyšelské Radnici pak už jen Šambergrovo Jedenácté přikázání.

Poslední představení, na které s radostí a také s trochou hrdosti vzpomínám byla K. Čapka Matka. Viděli jsme tehdy skvělé výkony pí Dostálové a p. Nedbala i jiných a dle jejich vzoru jsme pilovali tak, že jsme úlohy znali téměř bez nápovědy nazpaměť. Hráli jsme v době, kdy před pár měsíci skončila válka a také pražské povstání a tak herci i diváci prožívali hru s živou účastí.

Příprava naší generace na „opravdové“ jeviště se odbyvala na scénkách v obecné škole, kde jsme dokonce krátkou scénu o dvou hádajících se sousedech sami napsali i hráli. Také v Sokolovně bylo několik dětských her, v paměti zůstala hra o cirkuse. Nacvičovali jsme také loutková divadla ve škole. Scéna měla tři rampy, osvětlení a my jsme loutky vodili a doprovázeli hlasy.

Vybavuji si také promítání němého filmu v Sokolovně z legionářského prostředí Plukovník Švec. Ozvučovali ho místní hudebníci. Jízdu lokomotivy bylo slyšet, když rýžový kartáč jezdil po bláně bubnu, večerku troubila trubka hudebníka, vojsko pochodovalo za zvuku kutálky a hudebníci v rytmu dupali do podlahy apod.

Mimo sokolskou jednotu hráli také mnohokrát hasiči. Snad jejich představení představí někdo jiný. Stejně jako divadelní představení katolické mládeže.

Všechny tyto venkovské kulturní iniciativy smelovaly spoužití, zábavu i poučení. Bohužel brzo po válce je nahradily zájezdy na estrády do měst a pak přišla pasivní konsumace televize. Dnes už nás nezvou plakáty do místních divadel, ale vývěsky z mnoha stran vybízejí na diskotéky. Divadlo prožívá zatemnění, ale sotva jeho blahodárnou aktivitu může nahradit hluk ve vřavě rytů, při němž krásné české slovo zapadá a zaniká.

MUDr. Vladimír Rádl

Tělocvičná jednota Sokol v Pyšelicích založená v r. 1912 zabývala se nejen činností tělocvičnou a sportovní, ale i kulturní. Hlavní náplní kultury bylo hraní divadel. Do r. 1927 byla veškerá tato činnost provozována v hostinci na „Radnici“. O podrobnostech chybějí záznamy. V tomto údobí divadelní soubor sehrál také několik představení v lesním divadle „Zátiší“. Zde byla např. sehrána 13.8.1922 představení Jan Výrava, v r. 1924 hra Naši furianti a několik dalších.

V r. 1928 otevřením nově vybudované sokolovny značně oživila činnost nejen tělocvičná, ale i kulturní. V čele naší sokolské jednoty stáli bratři Josef a Karel Pařízkové, br. Ant. Rádl, br. Jan Zahradník a další a další.

kosit.

Nejméně rčení se vztahuje k **červenci** a výběr z nabídky je tedy chudý. Nabízím vám z nich jedno známé: co červenec neupeče, to již srpnu neutuče (odpovídá tomu statistika. Téměř z 65 % případů jsou průměrné červencové teploty vyšší než srpnové). Poklidnou venkovskou atmosférou přímo dýchá další tvrzení: jsou-li v **srpnu** velké rosy, zpravidla nadále trvá hezké počasí. Pěkné růže v zahradách o **září** věští pěkný podzim a pozdní zimu. A když **říjen**, tak vlaštovky: čím déle u nás prolétávají, tím delší dobu hezké dny potrvají. Pokud v **listopadu** drží listí na stromech, tuhá zima se přikrádá. **Prosincovými** pranostikami drobné samozásobitele snad nezklamu. Podle jedné z nich předznamenává mnoho sněhu hojnost ovoce a trávy. Podle druhé věští ledy na cestách velkou úrodu zelí.

Převládající ráz počasí v nastupujícím roce charakterizují lidová moudrosloví vztahená ke dni, na který připadá Nový rok. Protože první den nového tisíciletí se odbyl v pondělí, pak to znamenalo, že nás zima nijak nebude šetřit, jaro bude vlhké, povodně hojně a nemoci těžké. Oprávněnost tohoto tvrzení můžete posoudit sami. Teď již více než dříve jste vyzbrojeni meteorologickými znalostmi a tedy víte, že všechno už tady jednou bylo a bylo i hůře. Také zmínku o nemocích pusťte z hlavy, vždyť jste přece mnoho ze silvestrovských přípitků zasvětili právě stálému zdraví.

Projevy počasí v naší lokalitě mají svá specifika, která jistě byla odpozorována a slovně předávána, bohužel však písemně nezaznamenána. Například se traduje, že v době sušení sena na pivovarských loukách (kolem silnic na Vysokou Lhotu a do Čtyřkol) prší, což se vzácně shoduje s výše zaznamenanou červnovou pranostikou. Nebo prší-li na poříčskou pouť, pyšelská se o následujícím víkendy vydaří a naopak. Připomeňme si také pozdější nástupy jara na severní straně Obory v porovnání s již květnatě barevnými zahrádkami na jižních svazích Vysoké Lhoty podél silnice k železniční zastávce. O předělu v charakteru počasí při určitých typech meteorologických situací určitě vědí automobilisté, kteří na dálnici ve směru od Prahy nebo z druhé strany míjejí vrcholky mirošovického kopce (týká se to výskytů mlh, inverzní oblačnosti, množství stratovitě oblačnosti a mrholení). Setkal jsem se i s tvrzením, že intenzivní bouřky s lijáky vtrhávají do Pyšel přes Loretu. Tímto přehledem si samozřejmě vůbec nemyslím, že by se již další postřehy o místních meteorologických zvláštnostech mezi pyšelskými starousedlíky nevyskytovaly.

Mezi námi jsou pamětníci, kteří mohli obdivovat v naší zeměpisné délce a šířce mimořádně vzácný jev, za jaký je považována polární záře. Jedná se o světelné úkazy probíhající ve výškách 90 až 1 000 km, které za určitých situací vyvolává extrémně vysoká intenzita geomagnetickou pole v polárních oblastech. Na severní a jižní polokouli směřuje do těchto oblastí tzv. korpuskulární záření Slunce (průvodní zjev sluneční aktivity), které vznik popisovaného fenoménu iniciuje. Podle záznamů v Kronice se u nás pozorovaly 18.10.1870, 2.2.1872, 9.9.1898, 25.1.1938 a v menším rozsahu 20.1.1957. Nejobsažnější popis je vztahen k roku 1938: ve večerních hodinách se objevila na severovýchodní straně oblohy rudá záře o intenzitě, která nemá pamětníka.

Nezapomenutelnou událostí se stalo pro rodinu Vosických z Pyšel - Košíku č. 154 rozverné řádění kulového blesku v jejich usedlosti. V živé paměti ji stále má očitý svědek, Ladislav Vosický, tehdy osmiletý školák. V podvečer jednoho z letních dnů roku 1936, při doznívající bouři, se na pozadí zatažené oblohy zjevil kulový blesk. Po hromosvodu přes drát svedený do rádia sjel do podkrovní místnosti. Pod relaxujícím podnájemníkem rozštípl dřevěnou postel s drátěnou konstrukcí pod matracemi a s ohlušujícím rachotem pronikl do plechové trouby kuchyňských kamen v přízemí domu. Odtud pak pokračovala jeho závěrečná cesta do sousedního chléva, v němž usmrtil kravku uchycenou ke žlabu řetězem. Poté s třeskotem zanikl. Jak v troubě, tak ve zdi mezi kuchyní a chlévem zanechal po sobě škvíry srovnatelné s mezerou po vypadlé maltě mezi 2 cihlami. K tomu již jen dodám, že kulový blesk má většinou průměr 10 až 20 cm a obvykle oranžové zabarvení. Zpravidla se vyskytne po elektrickém výboji, rychle se odpoutává od základny oblaku a volně pluje vzduchem. Do domů vniká zpravidla komínem, otevřenými dveřmi nebo okny. Většinou však exploduje ve výšce řádově desítek metrů nad zemí.

Z obecného pohledu si myslím si, že naše lokalita se stále ještě může chlubit příhodnými přírodními a podnebními podmínkami. Spadá do oblasti se zanedbatelným výskytem škodlivin, zajímavě proměnlivými krajinnými prvky, relativně nízkým výskytem ranních mlh a vcelku průměrnými hodnotami meteorologických prvků ve výškových pásmech 200 až 400 m nad mořem. Stejně tak k výnosům z polí, luk a zahrad rovněž asi není zásadních výhrad, jestliže samozřejmě ponecháme stranou důsledky extrémních meteorologických situací a jevů. Zsvěcená hodnocení současného stavu ponechme odborníkům. K podpoře svých poznámek použiji kronikářských záznamů a z nich uvedu, že místní praobyvatelé jistě ne bez kalkulačního rozmyslu pěstovali na jižním svahu Lorety víno (do roku 1857), vařili pivo (do roku 1877) a v areálu zbytkového statku zřídili někdy ve třicátých letech lihovar (nic bližšího o něm nevím). Vinu na uzavření těchto lukrativních provozů nemá podnebí ani půdní podmínky, ale konkurence.

Jak jste jistě pochopili, zaměřil jsem se v této části příspěvku na zajímavosti místního významu a po jejich subjektivním vyčerpání tuto kapitolu uzavřu.

8. Slibovaný optimistický závěr

Každé pokračování meteorologického miniseriálu jsem vždy uváděl tím, že počasí bylo a je, o čemž jen málokdo může pochybovat, a k tomu dodával - a bude. Ale správný optimistický náboj dostane zveřejňovaný slogan až dodatkem: na rozdíl od jiných věcí. Díky získaným vědomostem o meteorologii se zcela logicky mně musíte položit otázku: jaké to počasí vlastně bude? Snad z mého dalšího povídání optimismus nevyčpí. A teď už se obrňte trpělivostí, musím začít hodně zešíroka.

Počínaje rokem 1980 zahájily členské státy Světové meteorologické organizace (jedná se o specializovanou organizaci OSN) práce na mezinárodním programu spolupráce při sledování a studiu změn klimatu planety Země. Práce na něm za ČR zastřešuje Národní klimatický program (NKP) za účasti předních vědců z řady souvisejících oborů. Úlohu koordináta plní Český hydrometeorologický ústav. V roce 1995, jako svou 17. publikaci, vydal studii autorů RNDr. J. Kalvové, CSc., a kol., s názvem „Scénáře změny klimatu pro ČR“. Z ní jsem vybral a o některé pojmy doplnil dále uvedené informace.

Scénáře klimatických změn především berou v úvahu zasilování skleníkového efektu atmosféry, který je vyvoláván nárůstem skleníkových plynů. Mají tu vlastnost, že propouští krátkovlnné a pohlcují dlouhovlnné záření, což vede ke globálnímu oteplování spodní atmosféry. Patří mezi ně:

- **oxid uhličitý** s 55 % podílem na zemském oteplování (vzniká spalováním fosilních paliv a na jeho růstu se rovněž podílí odlesňování),
- **chlorofluorované uhlovodíky** (např. freony) s 24 % podílem na zemském oteplování (produkují je průmyslové zdroje, chladicí zařízení apod.),
- **methan** s 15 % podílem na zemském oteplování (hlavními produkty jsou úniky zemního plynu a rýžová pole),
- **oxid dusný** s 6 % podílem na zemském oteplování (vzniká spalováním např. biomasy a je též produkovan hnojivý).

Tyto alarmující skutečnosti vedly k opatřením shrnutým v „Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu“. Budme optimisty v tom, že se z nich převážná část podaří realizovat a jejich negativní vliv na kvalitu zemské atmosféry se zmírní.

Globální odhady klimatických změn vyústily ve 4 scénáře pro horizonty roků 2010, 2030 a 2075. Jako

Slavnostně zahajovacím divadelním představením v r. 1928 byla hra „Grand hotel Nevada“ režirovaná Čecho - Američanem p. Dvořákem. Po té následovalo mnoho představení českých autorů za režie br. Jos. Pařízka, jako např. Psohlavci, Čapková Matka a další. Velkým obohacením kulturní činnosti bylo uvedení operetek „Na tý louce zelený“, „Na svatém kopečku“, „Lešetínský kovář“ a další. Tyto operetky režíroval br. Em. Dauth. S některou touto hrou hostoval soubor i v blízkém Benešově.

Bohužel zřízením „Protektorátu“ byla kolem r. 1942 činnost Sokola do r. 1945 zastavena a již se nepodařilo v Sokole tuto kulturu oživit. Naopak kolem padesátých let komunistickým zásahem byla veškerá sokolská činnost vytržena ze života lidí téměř na 40 let.

Josef Procházka, bratr Sokola a Pyšelič.

130 let pošty Pyšely

Když chcete něco písemně sdělit svým blízkým či více či méně vzdáleným úřadům, stačí do nejbližší poštovní schránky hodit ofrankované psaní. Zbytek starostí za Vás přejmou pracovníci České pošty, kteří poctivě vykonávají své povolání a mají ho rádi.

Naši předkové neměli tak spolehlivé zařízení, když chtěl někdo něco poslat či písemně oznámit, musel si najmout posla a zaplatit mu každý krok.

Nejstarší poštovní úřady v našem kraji byly v Jesenici, Bystřici a v Nespekách. Jejich vznik se datuje do období roku 1527. Toho roku totiž zřídil císař Ferdinand I. poštovní spojení mezi Prahou a Vídní.

V roce 1551 bylo poštovní spojení Praha - Vídeň dvakrát za týden. Trať byla rozdělena po vzoru německém a francouzském na úseky po dvou milích (poštovní míle měřila 7 568 metrů). Vyjíždělo se z Prahy a potom byly stanice Jesenice, Nespeky, Bystřice, Votice, Sudoměřice, Tábor, Soběslav, Jindřichův Hradec, Kunžak, Slavonice a Vídeň. Pokud byla dobrá cesta trvalo toto spojení 32 hodin. Vídeňská pošta byla koňská, však také každý poštovní musel chovat dva koně a ani její provoz nebyl tak levný. Například doprava jednoho literního balíčku (půl kila) z Nespek do Prahy stála 36 krejcarů, dnešních 72 korun.

Tempu doby však přestala císařská pošta stačit a nastalo období vzniku nových poštovních úřadů s trvalým provozem. A tak 20.6.1871 byl zřízen poštovní úřad i v našem městečku. Prvním stálým poštovníkem se stal místní obchodník Vilém Fríd a poštovní úřad měl ve svém domě č.p. 30. Zápisy v místní kronice informují pouze okrajově, ale význam tohoto dne je v pravdě historický a měl po mnoha generací obrovský dopad na dění v obci. Pošta se postupně rozvíjela, nabývala na významu, přerostla ve službu masovou a výrazně zasáhla do vývoje společnosti v různých oblastech. Vznik samostatného státu byl důležitým mezníkem v rozvoji poštovníctví. Základní síť z doby Rakouska - Uherska byla přejata v celé šíři, protože prezident Masaryk si byl dobře vědom významu spolehlivého přenosu zpráv a ze všech sil podporoval další rozvoj pošt, telegrafu a telefonu. Naše pošta byla v roce 1912 vybavena telegrafem a již v roce 1926 otevřela telefonní hovornu, která spolehlivě sloužila potřebám občanů až do roku 1970. Zároveň v roce 1926 začala pošta využívat provozu československých drah a svou činnost zahájila pojiždná poštovní přeprava ze stanice Senohraby. Teprve až zřízení nové zastávky Pyšelska umožnilo zkrátit přepravu zásilek a tohoto spojení využívala pyšelská pošta až do zřízení autokurzu.

Funkci poštovníka vykonávalo po celých 130 let mnoho vážených a uznávaných občanů Pyšel, ale i těch, kteří byli do funkce jmenováni a do našich krásných Pyšel se přistěhovali a třeba již zůstali. Bohužel neznáme jména všech, ale pamětníci si ještě dnes vzpomenu na poštovníky J. Brunera, B. Tulacha, L. Kondryse, F. Vargu, M. Drábovou.

Posledně jmenovaná sloužila na naší poště do roku 1963, pak nastalo období, kdy ve službě byli mladí a vypomáhali v rámci své praxe a teprve roku 1964 nastoupila pí Marie Rebrošová a ve funkci setrvala do roku 1992. Při jejím odchodu do důchodu ji ve funkci nahradila na dva roky paní Jana Mlejnková. Po dvou letech ji vystřídal paní Lenka Horká. Od roku 1997 plní funkci poštovníka paní Ivana Marková.

V průběhu let se střídali nejen poštovníci, ale i místa, v nichž se poštovní služba zajišťovala.

1. května 1978 byl slavnostně zahájen provoz na nové poště na náměstí.

Doba pokročila a Česká pošta s ní drží krok, modernizuje se a mění svou tvář pro stále zkvalitňování svých služeb.

Počasí

OMLOUVÁM SE AUTOROVÍ I ČTENÁŘŮM ZA NEUVEDENÍ
ZÁVĚREČNÉ ČÁSTI ČLÁNKU O POČASÍ V MINULÉM ČÍSLE.

SVOU CHYBU NYNÍ NAPRAVUJI.

DĚKUJI ZA POCHOPENÍ. Slavík

Počasí bylo, je a bude.

V pranostikách jsem nemohl přehlednout praktické rady vztahované k houbaření, což lze v naší lokalitě považovat za oblast s trvale narůstající konkurencí. Například se jí týká tvrzení, že sněhová nadílka v lednu předznamenává mnoho hřibů v srpnu (musíte si na ně ale přivstat). Hojnost červivých májových hub varuje před suchým létem. Naproti tomu déšť na svatého Petra a Pavla (29. června) signalizuje dobrou houbařskou sezónu. Velké sběry srpnových hřibů věští sněhové vánice, v opačném případě si zimy moc neužijeme (možná by o takovou informaci měli zájem cestáři).

Hodlám si také naklonit drobné zahrádkářské samozásobitele, i když jim obsah pranostik není nijak nakloněn. Tak tedy v lednu, když mnoho prší a málo sněží, pak z polí, luk a zahrad se málo těží. Prudký únorový severáček, hojně úrody bývá poslíček. Lidová moudrost, týkající se dalšího měsíce, tvrdí: panská láska, ženská chuť a březnové počasí nejsou stále. Přetrvávají-li v jeho průběhu deště, obávají se pěstitelé hubeného léta. Naproti tomu suchý duben věští hojnost ovoce. Dokonce vám mohu přiblížit i krásný rým: je-li už máj zahradníkem, není stodol milovníkem (podle agrometeorologů by neměl květen vybočit z mezí normálních teplot. Nadnormální teploty signalizují nižší výnosy). A v červnu není třeba o déšť prosit, přijde, jak začneme

SK Pyšely - žáci OP

26.5. Chocerady - Pyšely	0 : 5	Chadraba 3x, Páša, Podroužek
2.6. Pyšely - Trh.Štěpánov	0 : 3	
9.6. S. Prčice - Pyšely	3 : 1	Páša
16.6. Pyšely - Chotýšany	3 : 5	Kuchař, Páša, Slavík
24.6. Nespeky - Pyšely	4 : 1	Polák

SK Pyšely - Přípravka A - OS

27.5. Týnec B - Pyšely	1 : 6	Večera 4x, Černota, Turek
2.6. Pyšely - Benešov B	1 : 3	Večera
9.6. Drachkov - Pyšely	1 : 7	Večera 4x, Turek 2x, Šimíček

Umístění podzim 2000 - jaro 2001

A	podzim	3) Pyšely	13 k	8. 1. 4	33 : 23	25 bodů
	jaro	8) Pyšely	26 k	11.4.11	59 : 56	37 bodů
dorost	podzim	10) Pyšely	13 k	2. 5. 6.	19 : 29	11 bodů
	jaro	8) Pyšely	26 k	8. 6.12	46 : 49	30 bodů
žáci	podzim	11) Pyšely	11 k	1. 1. 9.	17 : 56	4 body
	jaro	9) Pyšely	22 k	5. 1.16	48 : 83	16 bodů
přípravka	podzim	2) Pyšely	7 k	5. 1. 1	24 : 13	16 bodů
	jaro	2) Pyšely	14 k	11.1.2	63 : 19	34 bodů

Střelci branek

<u>A</u>	<u>Dorost</u>	<u>Žáci</u>	<u>Přípravka</u>
16 Páša	21 Hofinger	20 Chadraba	29 Večera
13 Maršoun	4 Chomát	8 Polák	19 Turek
9 Brejla	3 Kuda	7 Páša	8 Hruška
5 M.Kulhavý	3 Šimeček	5 Kuchař	3 Černota
4 V.Kulhavý	3 Polák	2 Turek	2 Sládková
4 Zahradník	2 Turek	2 Podroužek	1 Čálek
2 Burcev	2 Slavík J.	1 Voslář	1 Šimíček
2 Pospíšil	2 Frinta	1 Pinkas	
1 Helma	1 Paris	1 Slavík L.	
1 Truhelka	1 Kulhavý O	1 Šunda	
1 Vilímek	1 Slavík L.		
1 Hrachovský	1 Slepíčka		
	1 Ebenstreit		
	1 Chadraba		
celkem 59	46	48	63

Ladislav Vosický